

NYELVTÖRTÉNETI ADATOK

Kóser vagy tréfli?

Jiddis szócikkek az Etimológiai Szótárban*

4.19. Sólet [1870] 'rántás nélkül, sütőben készített babfőzelék'. Jiddis jövevényszó, vö. jiddis *scholet*^a, *schälet*, *tscholent* 'zsidó ételfajta (elsősorban babból és húsból)'. A jiddis szó eredete ismeretlen^b (ESz. 743).

a) A keleti jidd. *schölet*, *schälet* első magánhangzója hosszú.

b) A szó eredetéről egybehangzó véleményt fogalmaz meg a bőséges szakirodalom: a 'melegen főtt' jelentésű fr. *chaud* (*lit*)-ből (< ófr. **chalent* < lat. *calēns*, *calēnt*- 'melegen lévő') származik, első előfordulása a 13. századból való. Ugyanis amikor az ételt kivesszik a kemencéből, dunnával letakarják, hogy meleg maradjon. Ha a szombaton felolvasott bibliai részlet a manahullás csodájának története, a mannáról búzasólettel emlékeznek meg. Minél inkább közeledünk Franciaország felé, annál hívebben tükrözi a jiddis szó az újlatin formát.

Kiegészítés:

שאלעט **shalet**, טשולנט **tsholnt**, **tscholnt** 'sólet'

I. A sok előkészületet igénylő hagyományos szombati étel a jiddisben שאלעט [shalet], טשולנט [tsholnt], (többes) טשולנטעס, טשולנטעס [tsholntes, tsholntn] formában használatos; Beranek nyugati jiddis nyelvatlaszában a *schölēnt*, *tscholēnt*, *tschülēnt*, *tschulēnt* formákat közli. Angolul *cholent* ['tʃɒlənt], *thshuhlnt* [tʃɒlnt], németül *Tscholnt*, *Tscholent* alakban ismerik. Idetartozik a ném. nyelvj. (osztrák bajor) *Tscholát* 'árpagyönggyel süttött kövér hús' is.

Az említett etimológiát alátámasztják más nyelvek lexémái is, amelyek a készítés módjának két jellemzőjét – a szombat előtti elrejtést, illetve a meleget – tartalmazták; vö. héber-arámi קַמְמִין [khammīn] 'szombati étel' < arámi קַמְמִים [ḥammim] 'forró'.

Az étel elnevezéséről számos népetimológia forog közszájon: az egyikük azt tartja, azért hívják így, mert a zsinagógában az ima befejeztével – שולענד [shulend] – fogyasztják.

II. Heine satirikusan egész ódát zeng a sóletről: „*Sólet* a valódi kóser / isteni ambrózia, Paradicsom kéj-kalácsa; / ily étkekkel összevetve / hitvány ördög-szara csak / ambróziája az álnok / pogány görög isteneknek, / ez álorcás ördögöknek” (Sabbath hercegnő. Molnár Imre fordítása).

A fordító bohókás kedve Edward király 13. századi asztalára is odacsempészi a zsidó konyha ízeit, a sóletot meg a zsemlegombócot: „Sürgő csoport, száz szolgál hord, / Hogy nézni is tereh” 'Schleppen erein die Schikses fein, / Kügel ün *Scholet* sogar” [tkp. 'Finom cseléd-lányok cipelnek be / még kuglit és sóletot is'].

* Lásd Magyar Nyelv 111. 2015: 374–382.

S egy jiddis dalrészlet: „Kh ’volt gemakht a *tsholnt*, er zol in oyv’n nit arayn” ’Olyan sóletot csinálnék, nem férn’ a kemencébe’ (Ha hatalmas Isten lehetnék...).

III. Magyarul a szó leggyakoribb formája a *sólet*, de létezik *csólent*, *csulent* változatban is. Egy régi kifejezés: *Der hat e Fűsz in Sólet* ’része van a bűnben’ [tkp. ’benne a lába a sóletban’]. Származékai: *sóletos*, *sóletes*.

A vizsgált szótárakból a szó stilisztikai minősítése hiányzik.

Irodalom: AY. 98–99; BÍRÓ 2004: 9; BLAU–LÁNG 1941: 59; DJBA. 468; DWJH.² 177; ÉKsz.² 1190; ÉrtSz. 5: 1236; EWUng. 2: 1343–1344; GOLD 1977; GOLDIN 1994: 271; HERBST–KRAUSZ 1988: 41; IGNUST 1924; EPC. 301; JiddWB.² 186; JL. 3: 271, 4(2): 141; JWB. 173; KROGH 2001: 16; KUN 1902: 99; LANDMANN 1992⁴: 241; MEYD. 201–202; NÁDASDY 2000: 55; RAJ 1999: 120–122; ROSTEN 2006²: 616; TESz. 3: 569; VADÁSZ 1906: 164–166, 1910: 369–370; VULETIĆ 2006: 75; WEINREICH 2008 (2): 400–402, 433, A685; WEX 2006: 166; WEXLER 2006e: 98–105; WBÖ. 5: 780; WJS. 138–139; YEHD.² 484; ZsHL. 214; ZsL. 795.

4.20. Srác [1888] Jiddis eredetű német jövevényszó, mely valószínűleg német közvetítéssel is nyelvünkbe kerülhetett⁶, vö. jiddis *schraz*, *sch’raz* ’gyerek’; vö. még: német (argó) *schratz*, *schraatze*, bécsi (argó) *schraz*: ’ugyanaz’. A jiddis szó a héber *š’rāšīm* (többes szám) ’főreg; gyerek’ alakra vezethető vissza. A bizalmas nyelvhasználat szava (ESz. 749).

a) Lásd a 4.3. a) pontot.

Kiegészítés:

שרץ (=) **shratz**, **schraz** ’fűgyermek’

I. A héb. שָׂרָץ [šereš] ’mászó, nyüzsgő élőlény, kételtű’ (~ arámi שָׂרָץ [šrs] ’csúszik, mászik’ > שִׁרְשָׁא [širšā] ’hüllő’). A kel. jidd. שָׂרָץ [šrats], (többes) שְׂרָצִים [šrotsim], nyug. jidd. *scherez* ’főreg’, *schruze* ’rossz kuncsaft (nő, aki mindent végigmustrál, végül semmit se vásárol)’. A délném. és osztrák *Schraz* (többes *Schraze[n]*) ’gyerek, tolvajgyerek’ és a rotw. *Schratzerl* ’gyermek’ a jiddis szó átvétele; ném. tolv. *Schrazgen pflanzen* ’teherbe ejt vkit’ [tkp. ’srácokat elültet’].

További vizsgálatot igényel a szó kapcsolata a bajorországi ném. *Schraz*, *Schrazel* ’1. törpe, kobold, 2. csibész’ (< kfn. *schraz*, *schrat(e)* ’kobold’) szóval.

II. Balassa a magyar szót tévesen szlovák jövevénynek hiszi.

A MSz. szerint a *srác* jelentése ’1. gyerek, kölyök, 2. férfi, fiú’, azonban a *gyerek* ’nem felnőtt személy’ meghatározás megtévesztő, mert lányokra nem használjuk.

Magyarra fordítva is előfordul egy 1848-ban megjelent elbeszélésben: „»Hagyjatok békét, *férgek*, vagy mindjárt krieht vágtok!« De ő akkor a dévaj suhancoknak csaphatta a nyomát’ (Szegfy M.: Az elátkozott bachúr). Itt a szerző humorosan azt szándékozik kifejezni, hogy ’Hagyjatok békét, *férgek*, mert különben agyoncsaplak benneteket (és akkor egymást gyászolhatjátok)!’; ugyanis a jidd. רייסן קריעה [reysn krie] jelentése ’behásítja ruháját (a gyász jeléül)’.

III. A szó a szlovákba is bekerült *šrac*, *šrac*, *šroc* (nyelvj.) (< jidd. שְׂרָצִץ [shrots]) és *šracka* kicsinyítő képzős alakban. Az orosz *upau* ’1. gyermek, 2. gyermekcsapat’.

Irodalom: BALASSA 1924b: 14; BÁRCZI 1931: 292; BD. 263; BCPЖ. 702; CEDH. 683.2–3; Diáks. 125; DJBA. 1140–1141, 1181; DT. 1633; ÉKsz.² 1197; ÉrtSz. 5: 1271; EWUng. 2: 1355; FAZAKAS 1991:

154; GWB. 82; HCL. 850; ISzSz. 944; JWB. 153; KÖBÁNYAI 1999; MASz. 397; MHWB.³⁷ 186; MSz. 274; MTolvSz. 45; MTSz. 98; OMSz. 514; PJSz. 41; PWB. 5: 1435; SSS. 157; SWB. 5: 1133–1134; TESz. 3: 593; TSz. 60; WEINREICH 2008 (2): 608; WBJL. 184; WR.² 299; ZsBp. (2): 648.

4.21. Stikában [1924] 'titokban (az illetékesek előtt)'. Megszilárdult ragos alakulat: alapszava az argó *sticke* 'csend, hallgatás' [1882], *stiké* 'csend, titok' [1924], *stiki* 'titok, titokban végzett cselekvés' [1930], *stika* 'ugyanaz' [1943]. Az alapszó jiddis eredetű, vö. jiddis *schtike*, *schtiko* 'hallgatás, csend'. A *stikában* a bizalmas társalgási nyelv szava (ESz. 752).

Kiegészítés:

שטיקה (=) *shtike*, *stieke* 'nyugalom, hallgatás'

I. A kel. jidd. שטיקה [shtike] 1. nyugalom, 2. hallgatás', nyug. jidd. *schtike* 'ua.' (< bibliai héb. שָׁתַק [šāthaq] 'megnyugszik'). Argószótárainkban rögzített jelentései: *Stieke* '1. csend, 2. hallgatás' *Sticke!* 'Csöndet!', *stike* 'csendben', *stikében* '1. csendben, 2. titokban'.

II. A jassz-szótárban a *stike* jelentése 'csendben', ám ez a változata ma már nem él.

A *stikában* napjainkban is gyakran hallható: „A kormány fű alatt, mondhatom talán így, *stikában* bevitte ezt a módosítást, és ez a módosítás, ez a pont az egész törvény szellemét teszi tönkre” (Sági J. ON. 2005. november 9.).

A szó korábban (*argó*), mostanában (*biz*) minősítést kapott.

III. Az orosz tolvajnyelv ugyancsak ismeri a *umuke* 'hallgatás' szót, s a hollandban is gyakori, különféle származékaival együtt: *stiekem* 'I. (mn) 1. alattomos, 2. titkos, rejtett II. (hsz) 1. titokban, 2. alattomosan', *stiekempjes* 'stikában', *stiekemerd* 'alattomos fickó', ném. *stiekem*, *stiekum* 'titokban'.

Irodalom: БCPЖ. 703; CEDH. 685.2, 686.3; EWUng. 2: 1359; FAZAKAS 1991: 155; GWB. 83; HMKsz. 888; JL. 4/2: 1267; LANDMANN 1992⁴: 228; MASz. 275; MSz. 275; MTolvSz. 45; PIIRAINEN 1999: 31; PJSz. 41; ROSTEN 2006²: 553; RWB. 8: 678–679; TSz. 63; WBJL. 209; WR.² 300.

4.22. Szajré [1888] 'lopott holmi, holmi'. Jiddis jövevényszó, valószínűleg német közvetítéssel is^a, vö. jiddis *s'chojro* 'áru, bevásárlás', *β'chôre*, *β'choire* 'áru, lopott holmi'; vö. még: német argó *schore*, *schorje* [*ch* = *χ*]^b 'ugyanaz'. A jiddis szó héber eredetű. A magyar szó a szó eleji mássalhangzó-torlódás feloldásával alakult. Argó szó (ESz. 765).

a) Lásd a 4.3. a) pontot.

b) Főlölesleges a zárójeles magyarázat, hiszen a hangjelölésről szóló részben a *χ* szerepel.

Kiegészítés:

סחורה (= סכוירע) *skhoyre* 'áru'

I. A kel. jidd. סחורה, סכוירע [skhoyre], nyug. jidd. *sechore* [z-, s-], *schore* 'áru' (> ném. *Sore*) a középkori héb. סָחַר [sāḥar] 'kereskedik' igéből jött létre (> סוחר [soykhher] 'kereskedő').

A jiddis szó korántsem pejoratív értelmű: גוטע סחורה לויבט זיך אליין [gute skhoyre loybt zikh aley'n] 'Jó bornak nem kell cégér' [tkp. 'Jó portéka önmagát dicséri'], *Ka argere s'chojre vi: laj* 'Rosszabb portéka a semminél nincsen', סחורה די דערלאנגען די [derlangen di skhoyre] 'kínálja az árut'. S egy mondás: טרוה איז די בעסטע סכוירע [toyre iz di beste skhoyre] 'a Tóra [tudás] a legjobb áru'. Madáchnál akad példa mind az 'árus', mind az 'áru' főnévre:

„Hah, rossz *árús*, és még rosszabb vevők. / Vonj kardot, és verd szét e ronda vásárt!” ’A mieser *soykher* un nokh miesere koynim. / Nem aroys eyn shverd un tseyog dem paskudnem yarid!’ (VII. szín), „Mi sok szép *kelme*, mennyi drága ékszer!” ’Sara prekhtike *skhoyre* un vi tayere perl!’ (XI. szín).

II. A magyarba a szó a tolvajnyelvből került be: *sacherol* ’lop’, *schaure*, *szajré* ’tárgyak (bármily minőségben)’, *japán szajré* ’olyan lopott holmi, amelyet a tulajdonosa könnyen felismerhet’ (vö. *japán áru* ’lopott holmi’). Előfordult a jiddiséhez közeli hangalakban is: *sojre* ’lopott tárgy’. A *szajré* jelentése napjainkban ’1. áru, portéka, 2. zsákmány, lopott holmi, 3. csempészárú, 4. cucc’. Vö. ném. nyelvj. (Pfälzisch) *schoren* ’lop’, tolv. *Schure* ’áru’.

Származékai: *szajrés* ’1. gazdag, 2. tolvaj’, *szajrézás* ’lopás’, *szajréz(ik)* ’lop’, *elszajréz(ik)* ’ellop’. A Haller tér egykor a *Szajrés tér* gúnynevet viselte, mert a csempészárú gyakran az ottani piacon cserélt gazdát. A börtönszlangban a *simlisszajré* a ’börtönbe becsempészett dolog’.

III. Egyéb nyelvi megfelelői: ném. *schoren* ’lop’, nyelvj. (rajnai) *Skore* ’áru’, rotw. (Münster) *schore* ’lopott holmi’, holl. *schore*, *schooren* ’áru’, *schooler* ’csavargó’, sv. *skojare* ’1. gazember, 2. csavargó, 3. csaló’, cseh *chourem* ’holmik, ruha’, le. *szorie* ’lopott holmi, szajré’.

Irodalom: BATÓ 1902: 163; BÍRÓ 2004: 9; CEDH. 1987: 437.3, 440.3; Diáks. 127; DWJH.² 193; ÉKsz.² 1213; EMBER 1988: 20; ÉrtSz. 6: 29; EWUng. 2: 1381; Fattyúny. 23; FAZAKAS 1991: 157; HCL. 583; HMM. 103; EPC. 351; JL. 4/2: 1266; JWB. 164, 166; MASz. 126, 405; MBSz. 190, 197; MEYD. 271; MMA. 29; MSz. 279; MTolvSz. 43, 46; MTSz. 100; PJSz. 42; PWB. 5: 1415; RAJ 1999: 214–217; PEC. 579; RWB. 5: 1731, 8: 135; SWB. 5: 1198; TÁBORI–SZÉKELY 1908: 120; TESz. 3: 648; Tolv. 62; TSz. 58, 64; WBJL. 171–173; WEINREICH 2008 (2): A678; WEXLER 2006b: 253–254; YPP. 89; ZsBp. (2): 648; ZsKözm. 12.

5. Befejezés. Közleményemben az ESz. jiddis szócikkeit vettem szemügyre. Az áttekintett szavak joggal kerültek bele a kötetbe, mégis, a magyarban lépten-nyomon hallható egyéb jiddis jövevényszavakat is szívesen látnánk a szótár esetleges következő kiadásában. Belőlük néhány ízelítőnek: *dafke* ’csak azért is, ill. sem’ (< jidd. דאָפּקע [dafke] ’csak’), *héder* ’1. alvás, pihenés, 2. hálóhely, lakás, 3. zárka’ (< jidd. הדר [kheyder] ’szoba’), *herótja van vkinek* ’1. utál vkit v. vmit, 2. un vkit v. vmit’ (< jidd. הרטה [kharote] ’megbánás’), *hóhem* ’1. csavargó, 2. alvilági ember, 3. vagány, belevaló’ (< jidd. חכם [khokhem] ’bölc (ember)’), *mószérol* ’1. befeketít vkit, 2. beárul, följelent vkit, 3. kötekedik vkivel, zaklat vkit’ (< jidd. מסרן [masern] ’elárul’), *rijske* ’1. ellenszenvesen szabados viselkedésű szemtelen lány, 2. könnyűvérű (utca)lány’ (< jidd. ריוקע [rivke] ’Rebeka’), *siker* ’ittas’ (< jidd. שיפור [shiker] ’részeg’), *tréfli* ’I. (mn) 1. nem kóser, 2. gyanús, komolytalan (dolog), II. (fn) tréfli étel’ (< jidd. טרייף [trejff] ’tiltott (étel)’).

6. Függelék

6. táblázat

A szócikkek eredete a különböző szótárak szerint

	ÉKsz. 1972	TESz. 1984	EWung. 1994	ISzKSz. ² 2002	ÉKsz. ² 2003	ESz. 2006	ISzSz. 2007
<i>goj,</i> <i>gój, gaj</i>		jidd	jidd	héb	jidd	jidd < héb	héb
<i>handlé</i>	jidd	jidd	jidd	jidd < ném	jidd	jidd	jidd < ném
<i>haver</i>	jidd < héb	jidd < héb; es ném argó is	jidd, es ném	héb	jidd < héb	jidd < héb; es ném is	héb
<i>hirig</i>	jidd < héb	jidd < héb; es ném argó is	jidd, es ném	jidd	jidd < héb	jidd < héb; es ném is	jidd
<i>jampec</i>	jidd	jidd	jidd	jidd	jidd	jidd	jidd
<i>jatt</i>			jidd < héb	jidd	jidd < héb	jidd (ném)	jidd
<i>jiddis</i>	jidd < ném	jidd < kfn	jidd		jidd < ném	jidd < héb; es ném is	ném-jidd
<i>klezmer</i>				jidd		jidd < héb	jidd
<i>kóceráj</i>	<i>kóc(os)</i>	<i>kóc</i>	1. <i>kóc</i> , 2. jidd		1. <i>kóc</i> , 2. jidd	1. <i>kóc</i> , 2. jidd	jidd
<i>kóser</i>	jidd < héb	jidd < héb	jidd	héb	jidd < héb	jidd < héb	héb
<i>macesz</i>	jidd < héb	jidd < héb	jidd < héb	jidd	jidd < héb	jidd < héb	héb
<i>mázli</i>	jidd < héb	jidd < héb; es ném argó	jidd < héb	jidd	jidd < héb	1. jidd, 2. ném	jidd
<i>meló</i>	jidd < héb	jidd < héb; es ném argó	jidd, es ném	jidd	jidd < héb	1. jidd, 2. ném	jidd
<i>pajesz</i>	jidd < héb	jidd < héb; ném közv is	jidd; es ném	héb	jidd < héb	jidd < héb	héb
<i>sakter</i>	jidd	jidd	jidd < héb	jidd < héb	jidd	jidd < héb	héb
<i>samesz</i>	jidd < héb	jidd < arámi	jidd < héb	jidd < héb	jidd < héb	jidd < héb	héb
<i>smonca</i>	jidd	jidd; es ném közv	jidd; es ném	jidd	jidd	jidd; es ném is	jidd
<i>sóher</i>	jidd	jidd; es ném argó is	1. jidd, 2. jidd	jidd	jidd	jidd < ?	jidd
<i>sólet</i>	jidd < ?	jidd < ?	jidd < ?	ered ism	jidd < ?	jidd < ?	jidd
<i>srác</i>	ném < jidd < héb	jidd; eseteg ném argó is	jidd; es ném is	jidd	jidd < héb	ném < jidd; es ném is	jidd
<i>stiká- ban</i>	jidd (< héb)	jidd < héb < arámi	jidd	jidd	<i>stika</i> < jidd	jidd	jidd
<i>szajré</i>	jidd < héb	jidd; es ném argó is	jidd; es ném is	jidd	jidd < héb	jidd; ném közv is	jidd

7. táblázat
Stilisztikai minősítés

☐ Nem szerepel szócikk-ként. ☑ Nincs mellette stilisztikai besorolás.

	ÉrtSz. 1962	ÉKsz.1972	MSz. 1998	MSzkt. 1998	ISzKSz. ² 2002	ÉKsz. ² 2003	ESz. 2006
<i>goj</i>				pej	biz	biz	elav
<i>handlé</i>	elav, biz	kiv, biz		rég	rég	kiv, biz	√
<i>haver</i>	argó	argó	√	biz	√	biz	√
<i>híríg</i>		argó	biz	szleng	biz	argó	vulg
<i>jampec</i>	biz	biz	√	rég	rég	kiv	kiv
<i>jatt</i>			√	szleng	biz	biz	√
<i>jiddis</i>	√	√		√	√	√	√
<i>klezmer</i>					√		√
<i>kóceráj</i>	biz, gúny	biz, gúny	biz, iron		biz	biz, gúny	biz
<i>kóser</i>	biz (2.)	biz (2.)	av (2.)	szleng	biz (2., 3.)	biz (2.)	biz
<i>macesz</i>	√	√			√	√	biz
<i>mázli</i>	biz	vulg	√	biz	biz	biz	biz
<i>meló</i>	argó	biz	alv (2.)	szleng	biz	biz	biz
<i>pajesz</i>	vál, ritka	tréf (2.)		√	biz (1.), tréf (2.)	tréf (2.)	tréf (2.)
<i>sakter</i>	√	biz		√	√	biz	biz
<i>samesz</i>	biz, tréf (2.)	tréf (2.)		tréf	tréf (2.)	biz (1.), tréf (2.)	biz, tréf
<i>smonca</i>	biz	vulg	ritka, av	szleng	biz	vulg	elav, biz
<i>sóher</i>	biz (1), rossz (2)	vulg (1.), pej (2.)	√	szleng	biz	biz (1.), pej (2.)	biz
<i>sólet</i>	√	√			√	√	√
<i>srác</i>	argó	vulg	√	√	biz	biz	biz
<i>stikában</i>	argó	argó	√		biz	biz	biz
<i>szajré</i>	argó	argó	gyak alv	szleng	biz	argó (1.), biz, tréf (2.)	argó

Irodalmi források

Bárdos Artur 1913. Schildkraut. *Nyugat* 17: 396–397.

Biblia 1997. *Istennek az Ószövetségben és Újszövetségben adott kijelentése. Magyarázó jegyzetekkel.*

Kálvin János Kiadó, Budapest.

דער בריית חדשה. איבערזעצט פון חיים איינשפרוך 1941. דער לייבוש און חיה לעדערער, באַלטימאָר [der bris hadoshe 1941. iiberzetst fun heym eynshprukh. der leybush un khaye lederer fond, bruklin] *The American Translation of the New Testament into the Yiddish Language.* By HENRY EINSPRUCH.

American Board of Missions to the Jews, Inc., Brooklyn, N. Y.

Csathó Kálmán 1933. *Divat! – Nem divat!* Singer és Wolfner, Budapest.

Csokonai Vitéz Mihály 2003. *Összes művei* 1–2. Osiris klasszikusok. Osiris Kiadó, Budapest.

Füst Milán 1969³. *Összes versei.* Magvető Kiadó, Budapest.

- גאלדין, מ. ד. 1994. די יידישע פאלקס-לידער. אנטאלאָגיע. שירי עם ישראל. תשנ"ג, קאָמפּאָזיטאָר, פעטערבורג. [goldin, m. d. 1994: di yidishe folkslider. antologie. shiri em israel. kompozitor, peterburg]
- Határ Győző 1990. *A léleknek rengése. Válogatott versek 1932–1988.* Orpheusz Könyvek, Budapest.
- Heine, Heinrich 1973. *Versei.* Ford. Áprily Lajos és mások. Magyar Helikon, Budapest.
- Ignotus 1925. Jókai. *Nyugat* 25: 141–145.
- Jókai Mór 2001. *Összes művei.* CD-ROM. Unikornis Kiadó – Arcanum Adatbázis Kft., Budapest.
- Kányádi Sándor szerk. 1989. *Erdélyi jiddis népköltészet.* Ford. Kányádi Sándor. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Kardos G. György 1978. *Avraham Bogatir hét napja – Hová tűntek a katonák? – A történet vége.* Magvető Könyvkiadó, Budapest.
- Károli Gáspár 1980. *Szent Biblia azaz Istennek Ó és Új testamentomában foglaltatott egész Szent Írás.* Magyar Biblia-Tanács, Budapest.
- Kassák Lajos 1932. Munkanélküliek. *Nyugat* 23: 529–533.
- Kassák Lajos 1983. *Egy ember élete* 1–2. Magvető Kiadó, Budapest.
- Kornis Mihály 1986. *Halleluja.* Magvető Kiadó, Budapest.
- Kőbányai János szerk. 1999. „Minden hiábavalóság...” *Novellaantológia száz év zsidó prózájából (1848–1948).* Múlt és Jövő, Budapest.
- Krúdy Gyula 2005. Munkái. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest.
- Madatsh Imre 2011. *Di tragedye funem mentshn.* Fun ungerish ibergezetst: Yosef Holder. Latin betűs átírat: Yosef Bihari. <http://www.mek.oszk.hu/00900/00932/html> (2011. 12. 17.)
- Molnár Ákos 1923. A csokoládé-angyal. *Nyugat* 16: 587–590.
- Molnár Ákos 1923. Gyerekek lenni. *Nyugat* 4: 233–241, 308–317.
- Nagypál István 1939. A pertu. *Nyugat* 32: 36–39.
- Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján* 1997. Szent Jeromos Bibliatársulat, Budapest.
- ON. = *Országgyűlési Napló 1990–2006.* CD-ROM. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2006.
- Patai József 1912. *Héber költők* 1–2. IMIT, Budapest.
- Potok, Chaim 1967. *The Chosen.* Simon and Shuster, New York.
- שאַלעם-אלייכעם 1959. אויסגעוויילטע ווערק. מעלוכע-פארלאג פון קינסטלערשער ליטעראטור, מאסקווע. [sholem-aleykhem 1959. oysgevelte verk. melukhe-farlag fun kinstlerisher literatur, moskve]
- זינגער, יצחק באשעוויס 1979. די נאָבעל רעדע. פאראר שטראוס זשירוני. ויאָרק. [zinger itskhok bashevis 1979. di nobel rede. farar shtraus zhiru, niu york]
- Solohov, Mihail Alekszandrovics 1965. *Csendes Don.* Ford. Makai Imre. Helikon klasszikusok. Magyar Helikon, Budapest.
- Szerb Antal 1938. Könyvek és ifjúság elégiája. *Nyugat* 41: 273–281.
- SzIT. = *Biblia. Ószövetségi és újszövetségi Szentírás.* Szent István Társulat, Budapest, 2006.
- Vidor Miklós 1954. *Szökőár.* Szépirodalmi Kiadó, Budapest.
- Акунин, Борис [valódi nevén Григорий Шалвович Чхартишвили] 2005. *Любовник Смерти.* Издательство Захаров, Москва.
- Чхартишвили, Григорий Шалвович lásd Акунин, Борис [igói név]
- Шолохов, Михаил Александрович 1975. *Собрание сочинений в 8 томах* 1–3. Тихий Дон. Правда, Москва.

Hivatkozott irodalom

- AALTO, PENTTI 1949. Ein jüdisch-deutsches Wort im Finnischen? *Neuphilologische Mitteilungen* 50: 103–106.
- AHWB. = SODEN, WOLFRAM VON 1965–1982. *Akkadisches Handwörterbuch* 1–3. Unter Benutzung des lexikalischen Nachlasses von Bruno Meissner. Otto Harrassowitz, Wiesbaden.
- ALTHAUS, HANS PETER 1972. Yiddish. = SEBEOK 1972: 1345–1382.
- ANTALNÉ TANKÓ MÁRIA lásd TANKÓ MÁRIA

- ÄWB. = HANNIG, RAINER 2003. *Ägyptisches Wörterbuch* 1. Altes Reich und Erste Zwischenzeit. Hannig-Lexica 4. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.
- AY. = BLUESTEIN, GENE 1989. *English–Yinglish. Yiddish in American Life and Literature*. The University of Georgia Press, Athens–London.
- BACHER VILMOS 1889. Az „izraelita” és „zsidó” név történetéhez. *Magyar-Zsidó Szemle* 9: 517–525.
- BAKOS JÓZSEF 1978. *Jattból is megárt a sok*. = KOVALOVSKY 1978: 320–321.
- BAKOS JÓZSEF 1982. *A magyar szókészlet román elemeinek története*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- BALASSA JÓZSEF 1924a. A magyar tolvajnyelv legrégebb emléke. *Magyar Nyelvőr* 54: 5–8.
- BALASSA JÓZSEF 1924b. A magyar tolvajnyelvről. = MTolvSz. 3–14.
- BALASSA JÓZSEF 1933. Van-e pesti nyelvjárás? *Nyugat* 20: 379–380.
- BARANYI BÉLA et al. 2000. *Hajdúsámszon*. Száz Magyar Falu Könyvesháza, Budapest.
- BÁRCZI GÉZA 1931–1932. A „pesti nyelv” 1–2. *Magyar Nyelv* 27: 228–242, 284–295; 28: 85–96.
- BÁRCZI GÉZA 1956. Legrégibb tolvajnyelvi szójegyzékünk. *Magyar Nyelv* 52: 228–230.
- BARTA MÓR 1912. A német tolvajnyelv héber-jargon elemei. *Magyar-Zsidó Szemle* 29: 228–240.
- BATÓ J. LIPÓT 1902. Zsidó közmondások. *Magyar-Zsidó Szemle* 19: 161–166.
- BBW. = WIESE, JOACHIM, *Brandenburg-Berlinisches Wörterbuch* 1–4. Akademie Verlag, Berlin, 1976–2001.
- BD. = ZEHETNER, LUDWIG, *Bairisches Deutsch. Lexikon der deutschen Sprache in Altbayern*. Hugendubel, München, 1997.
- BDE. = The Barnhart Dictionary of Etymology. Ed. BARNHART, ROBERT K. The H. W. Wilson Company, New York, 1988.
- BÉLDY MIHÁLY 1897. A tolvajnyelv. *Magyar Nyelvőr* 26: 212–214.
- BEST, OTTO FERDINAND 1973. *Mameloschen. Jiddisch – Eine Sprache und ihre Literatur*. Insel Verlag, Frankfurt am Main.
- BIHARI JÓZSEF 1966. Jampec. *Magyar Nyelv* 62: 88–90.
- BIHARI JÓZSEF 1978. Zsidó család- és helynevek. *Évkönyv 1977–1978*. Magyar Izraeliták Országos Képviselete, Budapest. 56–72.
- BIHARI JÓZSEF 1983. Hebraizmusok és jiddis szókincs a mai orosz nyelv különböző rétegeiben. *Studia Russica* 6: 173–190.
- BIHARI JÓZSEF 1987. Zűrzarav a jiddis – ivrit – héber szavak jelentései körül. *Magyar Nyelv* 74: 213–215.
- BÍRÓ TAMÁS 2004. Yiddish Influence in Hungarian, Esperanto and Modern Hebrew. = DICKY GILBERS et alia eds., *On the Boundaries of Phonology and Phonetics*. A Festschrift presented to TJEERDDE GRAAF. University of Groningen. 123–145.
- BLAU HENRIK – LÁNG KÁROLY 1941. פה אל פה (*Szájról-szájra*). Drach Márton könyvnyomdája, Pápa.
- BORGÓ ANDRÁS 2003. Volksmusikinstrumente der jüdischen Landbevölkerung in Ostmitteleuropa. *Studia Musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 44: 181–196.
- BRAUN, JOACHIM 1988. Mosche Beregovski: Zum Schicksal eines sowjetischen Ethnomusikologen. *Jahrbuch für Volksliedforschung* 33: 70–80.
- BUNIS, DAVID MONSON 1981. *A Comparative Linguistic Analysis of Judezmo and Yiddish*. International Journal of the Sociology of Language 30: 49–70.
- CEDH. = KLEIN, ERNEST, *A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language for Readers of English*. The University of Haifa, Haifa, 1987.
- COHEN, BOB 1990. Klezmer. A kelet-európai zsidóság hangszeres zenéje. Ford. Lázár Ildikó. *Múlt és Jövő* 1 (3): 96–102.
- ČRFS. = MOKIENKO, VALERIJ – WURM, ALFRÉD, *Česko-ruský frazeologický slovník*. Univerzita Plackého v Olomouci, Olomouc, 2002.
- CZÖNDÖR KLÁRA 2008. La escritura de la lengua judeo-español. *Verbum Analecta Neolatina* 10 (1): 79–97.
- CSÁKY MÓRIC 1998. Pluralitás. Az osztrák történelem egy lehetséges nyelvi megközelítése. *AETAS* 2–3: 250–260.
- CSEFKÓ GYULA 1898. A tolvajnyelvből. *Magyar Nyelvőr* 26: 132.

- CSEFKÓ GYULA 1899. Diáknyelv. *Magyar Nyelvőr* 27: 477.
- CSERESNYÉSI LÁSZLÓ 2004a. Gondolatok az etnonimákról és a nyelvi neurózisról. *Alkalmazott Nyelvtudomány* 4: 65–86.
- CSERESNYÉSI LÁSZLÓ 2004b. *Nyelvek és stratégiák, avagy a nyelv antropológiája*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- DÁN RÓBERT 2010. *Fejezetek a nyomtatott héber könyv történetéből Magyarországon*. Jordan–Euro-Atlanti Kiadó, Budapest.
- DAS. = WENTWORTH, HAROLD – FLEXNER, STUART BERG, *Dictionary of American Slang*. Thomas Y. Crowell, New York, 1975.
- DELG.² = CHANTRAINE, PIERRE, *Dictionnaire étymologique de la langue grecque*. Nouvelle édition. Histoire de mots. Librairie Klincksieck, série linguistique 20. Librairie Klincksieck, Paris, 2009².
- Diáks. = KARDOS TAMÁS – SZÜTS TAMÁS, *Diáksóder. Hogyan beszél a mai ifjúság?* Ciceró, Budapest, 1995.
- DJBA. = SOKOLOFF, MICHAEL, *A Dictionary of Jewish Babylonian Aramaic of the Talmudic and Geonic Periods*. Bar Ilan University Press – The John Hopkins University Press, Ramat-Gan–Baltimore–London, 2003.
- DÖMÖTÖR TEKLA főszerk. 1990. Népszokás, néphit, népi vallásosság. *Magyar Néprajz* 7. Folklor 3. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- DSUE.⁸ = PARTRIDGE, ERIC, *A Dictionary of Slang and Unconventional English. Colloquialisms and Catch Phrases, Fossilised Jokes and Puns, General Nicknames, Vulgarisms and such Americanisms as have been naturalised*. Routledge & Kegan Paul & Henley, London–Melbourne, 1984⁸.
- DSY. = HOFFMAN, PAUL – FREEDMAN, MATT, *Dictionary Shmictionary. A Yiddish and Yinglish Dictionary*. Quill, New York, 1983.
- DT. = JASTROW, MARCUS, *A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature*. Luzac & Co. – G. P. Putnam's Sons, London, W. C. – New York, 1903.
- DUL.² = DEL OLMO LETE, GREGORIO – SANMARTÍN, JOAQUÍN, *A Dictionary of the Ugaritic Language in the Alphabetic Tradition* 1–2. Handbook of Oriental Studies 67. Brill, Leiden–Boston, 2004².
- DWB. = WAHRIG, GERHARD, *Deutsches Wörterbuch. Német értelmező kéziszótár*. Kultura International, Budapest, 1990.
- DWJH.² = ALTHAUS, HANS PETER, *Deutsche Wörter jiddischer Herkunft. Ein Lexikon*. Verlag C. H. Beck, München, 2009².
- EDG. = BEEKES, ROBERT, *Etymological Dictionary of Greek* 1–2. Leiden Indo-European Etymological Dictionary Series 10. Brill, Leiden–Boston, 2010.
- ÉKsz. = *Magyar értelmező kéziszótár*. Szerk. JUHÁSZ JÓZSEF et al. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972.
- ÉKsz.² = *Magyar értelmező kéziszótár*. Főszerk. PUSZTAI FERENC. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003².
- EMBER MÁRIA 1988. *Jár-ke, mint zsidóban a fájdalom*. Herman Lipót rajzai, Ember Mária szövege. Origo-press, Budapest.
- ÉrtSz. = *A magyar nyelv értelmező szótára* 1–7. Főszerk. BÁRCZI GÉZA – ORSZÁGH LÁSZLÓ. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959–1962.
- ESJČS. = MACHEK, VÁCLAV, *Etimologický slovník jazyka českého a slovenského*. Nakladatelství Československé Akademie Věd, Praha, 1957.
- ESZ. = *Etimológiai szótár. Magyar szavak és toldalékok eredete*. Főszerk. ZAICZ GÁBOR. A magyar nyelv kézikönyvei 12. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- EWD.² = PFEIFER, WOLFGANG, *Etymologisches Wörterbuch des Deutschen*. Deutscher Taschenbuch Verlag, Berlin, 1995².
- EWUng. = *Etymologisches Wörterbuch der ungarischen Sprache* 1–2. Hrsg. BENKŐ, LORÁND. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993–1994.
- Fattyúny. = ZOLNAY VILMOS – GEDÉNYI MIHÁLY, *A régi Budapest a fattyúnyelvben*. Fekete Sas Kiadó, Budapest, 1996.

- FAZAKAS ISTVÁN szerk. 1991. *Jasszok, zsarók, cafkavágók. Életképek a vagányvilágból, ó- és új argószótár*. Fekete Sas Kiadó, Budapest.
- FISHMAN, DAVID A. – MAYERFELD, RENA – FISHMAN, JOSHUA A. 1985. 'Am and Goy as Designations for Ethnicity in Selected Books of the Old Testament. = FISHMAN 1985: 15–38.
- FISHMAN, JOSHUA A. ed. 1968. *Readings in the Sociology of Language*. Mouton, The Hague – Paris.
- FISHMAN, JOSHUA A. et al. 1985. *The Rise and Fall of the Ethnic Revival*. Contributions to the Sociology of Language. Mouton Publishers, Berlin – New York – Amsterdam.
- FISHMAN, JOSHUA A. 2003. A jiddis szociológiája. = SZÍTÁS 2003: 406–413.
- FKT. = RÁCZ SÁNDOR, *Földeák és környéke tájszótára*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 168. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1984.
- FWB. = *Frankfurter Wörterbuch*. Hrsg. BRÜCKNER, WOLFGANG M. Waldemar Kramer, Frankfurt, 1971–1985.
- GALGÓCZI ÁBRAHÁM 1901. Zsidó közmondások. *Magyar-Zsidó Szemle* 18: 81–87.
- GANZFRIED, SLOMO 1988 [1934–1939]. *A Sulchan Aruch kivonata* 1–3. A szöveg mellett közölt magyar fordítással. Ford. Singer Leó. MIOK, Budapest.
- GDM. = *Grove's Dictionary of Music and Musicians*. Vol. IX (Vir–Z, Appendices). Ed. BLOM, ERIC Macmillan and Co. Ltd., London – New York, 1954.
- GEL⁹. = LIDDELL, HENRY GEORGE – SCOTT, ROBERT, *A Greek–English Lexicon*. Clarendon Press, Oxford, 1996⁹.
- GESENIUS' *Hebrew Grammar* 2006. Edited and enlarged by E. KAUTZSCH. Translated by A. E. Cowley. Dover Publications, Mineola, New York.
- GIRTTLER, ROLAND 1998. *Rotwelsch. Die alte Sprache der Gauner, Dirnen und Vagabunden*. Wien–Köln–Weimar.
- GOEBL, HANS et al. Hrsg. 1997. *Kontaktlinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung 2. Halbband*. Walter de Gruyter, Berlin – New York.
- GOLD, DAVID L. 1977. Dzhudezmo. *Language Sciences* 47: 14–16.
- GOLD, DAVID L. 1980. The Spanish, Portuguese and Hebrew Names for Yiddish and the Yiddish names for Hebrew. *International Journal of the Sociology of Language* 24: 29–42.
- GOLD, DAVID L. 1981a. Jewish Intralinguistics as a Field of Study. *International Journal of the Sociology of Language* 30: 31–46.
- GOLD, DAVID L. 1981b. Some Contact Problems in Yiddish Lexicology. *Orbis* 30: 197–213.
- GWB. = POLZER, WILHELM, *Gaunerwörterbuch für den Kriminalpraktiker*. Schweitzer, München–Berlin–Leipzig, 1922.
- GYÖRFFY ISTVÁN 1910. Tolvajszótár 1782-ből. *Magyar Nyelvőr* 39: 328–329.
- HALL, RICHARD MICHAEL RYAN – HALL, BEATRICE 1969. Some Apparent Orthographic Inconsistencies in American Family Names of Yiddish Origin. *Names* 17: 250–262.
- HANGB. = VAN LEEUWEN-TURNOVCOVÁ, JIŘINA, *Historisches Argot und neuer Gefängnislang in Böhmen*. Teil 1. Wörterbuch. Veröffentlichungen der Abteilung für slavische Sprachen und Literaturen des Osteuropa-Instituts (Slavisches Seminar) an der Freien Universität Berlin. Harrassowitz Verlag – Wiesbaden in Kommission, Berlin, 1993.
- HARSHAW, BENJAMIN 1900. *The meaning of Yiddish*. University of California Press, Berkeley – Los Angeles – Oxford.
- HCL. = GESENIUS'S *Hebrew–Chaldee Lexicon to the Old Testament Scriptures* [1846]. Translated into English by Samuel P. Tregelles. WM. B. Eerdmans, Michigan, 1980.
- HED. = BEN-AVVA, DOV, *Hebrew–English / English–Hebrew Dictionary*. A Signet Book, New York, 1977.
- HEINLEIN ISTVÁN 1908. Egri tolvajnyelv a XIX-dik század elejéről. *Magyar Nyelv* 4: 268–269.
- HENDLER, MAXIMILIAN 1993. *zamar'nyj* – ein altrussisches hapax legomenon. *Anzeiger für slavische Philologie* 22: 97–103.
- HERBST-KRAUSZ ZORICA 1988. *Régi zsidó ételek*. Corvina Kiadó, Budapest.

- HERZOG, MARVIN I. – RAVID, WITA – WEINREICH, URIEL 1969. *The Field of Yiddish*. Studies in Language, Folklore, and Literature. 3. Mouton & Co., London – The Hague – Paris.
- HMKsz. = MOLLAY ERZSÉBET, Holland–magyar kéziszótár. Grimm Kiadó, Szeged, 2002.
- HMM. = SIEWERT, KLAUS, *Olf, bes, kimmel, dollar, hei...* *Handwörterbuch der Münsterschen Masematte*. Waxmann, Münster – New York, 1993.
- HOFFMANN TAMÁS 1956. Zsivány-argot 1782-ből. *Magyar Nyelv* 52: 89–91.
- HORVÁTH MÁRIA 1978. *Német elemek a 17. század magyar nyelvében*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- HORVÁTH SÁNDOR 1914. Tájszók Diósjenőről. *Magyar Nyelv* 10: 43.
- HOWE, IRVING 2000. *World of our fathers. The journey of the East European Jews to America and the life they found and made*. Phoenix Press, London.
- HSED. = OREL, VLADIMIR E. – STOLBOVA, OLGA V., *Hamito-Semitic Etymological Dictionary. Materials for a Reconstruction*. E. J. Brill, Leiden – New York – Köln, 1995.
- HUTTERER MIKLÓS 1963. *Nyelvföldrajz és dialektológia*. In: TELEGDY ZSIGMOND szerk., *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 1. Akadémiai Kiadó, Budapest. 143–159.
- HUTTERER MIKLÓS 1990³. *Die germanischen Sprachen*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- HWB. = *Hamburgisches Wörterbuch* 1–5. Hrsg. HENNIG, BEATE – MEIER, JÜRGEN – RUGE, JÜRGEN Wachholtz Verlag, Neumünster, 1985–2004.
- IE. = GAMKRELIDZE, THOMAS V. – IVANOV, VJACESLAV V., *Indo-European and the Indo-Europeans*. English version by Johanna Nichols. Mouton de Gruyter, Berlin – New York, 1995.
- IGNOTUS 1908. Zsargon. *Nyugat* 20: 247–256.
- ILDU. = KÜPPER, HEINZ, *Illustriertes Lexikon der deutschen Umgangssprache* 1–8. Klett, Stuttgart, 1982–1984.
- IMPLÓM JÓZSEF 1957. Legrégibb tolvajnyelvi szójegyzékünk. *Magyar Nyelv* 53: 270–272.
- ISIDOR OF SEVILLA 1911. *The Etymologies (or Origins)*. Edited by WALLACE MARTIN LINDSAY. Oxford University Press, Oxford.
- ISzKSz.² = BAKOS JÓZSEF, *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2002².
- ISzSz. = TOLCSVAI NAGY GÁBOR, *Idegen szavak szótára*. A magyar nyelv kézikönyvtára. Osiris Kiadó, Budapest, 2007.
- JELISZTRATOV, VLAGYIMIR SZTANYISZLAVOVICS 1998. *Szleng és kultúra*. Ford. Fenyvesi István. Szlengkutatás 2. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- JiddWB.² = WOLF, SIEGMUND A., *Jiddisches Wörterbuch. Wortschatz des deutschen Grundbestandes der jiddischen (jüdischdeutschen) Sprache mit Leseproben*. Helmut Buske, Hamburg, 1993².
- JL. = HERLITZ, GEORG – KIRSCHNER, BRUNO, *Jüdisches Lexikon. Ein enzyklopädisches Handbuch des jüdischen Wissens in vier Bänden*. Jüdischer Verlag, Berlin, 1927.
- JWB. = LÖTZSCH, RONALD, *Jiddisches Wörterbuch*. Dudenverlag, Mannheim–Leipzig–Wien–Zürich, 1992.
- KATZ, DOVID 1985. Hebrew, Aramaic and the Rise of Yiddish. = FISHMAN 1985: 85–103.
- KATZ, DOVID 1996. *A thousand years of Yiddish in the European arena*. = Colloquy on Yiddish culture. [http://assembly.coe.int/Documents/WorkingDocs/doc96/EDOC7489AD.htm#thousand\[-\]%20years%20of%20Yiddish%20in%20the%20European%20arena](http://assembly.coe.int/Documents/WorkingDocs/doc96/EDOC7489AD.htm#thousand[-]%20years%20of%20Yiddish%20in%20the%20European%20arena) (2011. 12. 17.)
- KATZ, DOVID 2004. *Words on Fire. The Unfinished Story of Yiddish*. Revised and Updated. Basic Books, New York.
- KATZ, DOVID 2008. *Yiddish*. = [http://www.dovidkatz.net/dovid/PDFLinguistics/2008_YIDDISH_Yivo\[-\]_Encyclopedia.pdf](http://www.dovidkatz.net/dovid/PDFLinguistics/2008_YIDDISH_Yivo[-]_Encyclopedia.pdf) (2011. 12. 17.)
- KERLER, DOV-BEN 1999. *The Origins of Modern Literary Yiddish*. Clarendon Press, Oxford.
- KIEFER, ULRIKE 1995. *Gesprochenes Jiddisch. Textzeugen einer europäisch-jüdischen Kultur*. Max Niemeyer Verlag, Tübingen.
- KING, ROBERT D. 2001. The Paradox of Creativity in Diaspora: The Yiddish Language and Yiddish Identity. *Diaspora, Identity, and Language Communities* 31: 213–229.
- KISS LAJOS 1958. Pinka. *Magyar Nyelv* 54: 116–117.

- KISS LAJOS 1970. *Hatvanhét szómagyarázat*. Nyelvtudományi Értekezések 71. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL 1978. Betakarítás. *Magyar Nyelvőr* 102: 148–152.
- KOVALOVSKY MIKLÓS szerk. 1978. *Nyelvünk világa*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- KRIWACZEK, PAUL 2006. *Yiddish Civilisation. The Rise and Fall of a Forgotten Nation*. Phoenix, London.
- KROGH, STEFFEN 2001. *Das Ostjiddische im Sprachkontakt. Deutsch im Spannungsfeld zwischen Semitisch und Slavisch*. Beihefte zum Language and Culture Atlas of Ashkenazic Jewry. Band 3. Max Niemeyer Verlag, Tübingen.
- KUN LAJOS 1902. Zsidó közmondások. *Magyar-Zsidó Szemle* 19: 99–100.
- L.² = BAUMANN, HEINRICH, *Londonismen (Slang und Cant)*. Langenscheidtsche Verlagsbuchhandlung, Berlin–Schöneberg, 1902².
- LADÁNYI MÁRIA 2007. *Produktivitás és analógia a szóképésben: elvek és esetek*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- LANDMANN, SALCIA 1992⁴. *Jiddisch. Das Abenteuer einer Sprache*. Ullstein Sachbuch, Frankfurt am Main – Berlin.
- LICHTENBERG, JULIA 1995. Ethnonyme als Vergleichsobjekt. *Namenkundliche Informationen* 43: 88–101.
- LIELI MARIANN 1996. *Szóalkotásmódok a finn szlengben*. Szakdolgozat. Témavezető: Kis Tamás. KLTE, Debrecen.
- LMSz.² = CSORBA VIKTOR, *Lengyel–magyar szótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1985².
- LÖTZSCH, RONALD 1997. Jiddisch. = GOEBL et al. 1997: 1942–1961.
- LPGL. = MIKLOSICH, FRANZ, *Lexicon paleoslovenico–graeco–latinum*. Emendatum auctum. Guilelmus Braumueller, Vindobonae [Wien], 1862–1865.
- MAJOR MIKLÓS 2002. *Szilágynagyfalu*. Száz Magyar Falu Könyvesháza, Budapest.
- MÁRTON GYULA 1969. *A moldvai csángó nyelvjárás román kölcsönszavai*. Nyelvtudományi Értekezések 66. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- MASz. = KÖVECSE ZOLTÁN, *Magyar–angol szlengszótár*. Aquila, [Debrecen,] 2006.
- MBSz. = SZABÓ EDINA, *A magyar börtönszleng szótára*. Szlengkutató 5. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2008.
- MEYD. = WEINREICH, URIEL, *Modern English–Yiddish / Yiddish–English Dictionary*. YIVO Institute for Jewish Research, Schocken Books, New York, 1977.
- MKözm. = MARGALITS EDE, *Magyar közmondások és közmondásszerű szólások*. Kókai Lajos, Budapest, 1896.
- MKSz.² = KIS TAMÁS, *A magyar katonai szleng szótára*. Szlengkutató 6. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2008².
- MMA. = BOROSS JÓZSEF – SZÜTS LÁSZLÓ, *Megszólal az alvilág... A mai magyar argó kisszótára*. Idegenforgalmi, Propaganda- és Kiadóvállalat, [Budapest,] 1990.
- MMSz. = KARA GYÖRGY, *Mongol–magyar szótár*. Terebess Kiadó, Budapest, 1998.
- MSČS. = HUBÁČEK, JAROSLAV, *Malý slovník českých slangů*. Profil, Ostrava, 1988.
- MSz. = KÖVECSE ZOLTÁN, *Magyar szlengszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1998.
- MSzkt. = *Magyar szókincstár. Rokon értelmű szavak, szólások és ellentétek szótára*. Főszerk. KISS GÁBOR. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 1998.
- MSzt. = *Magyar szólástár. Szólások, helyzetmondatok, közmondások értelmező és fogalomkörü szótára*. Főszerk. BÁRDOSI VILMOS. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2003.
- MTolvSz. = SZIRMAY ISTVÁN, *A magyar tolvajnyelv szótára*. Béta Irodalmi Részvénytársaság, Budapest, 1924
- MTSz. = JENŐ SÁNDOR – VETŐ IMRE, *A magyar tolvajnyelv és szótára*. Budapest, 1900
- MHWB.³⁷ = LEXER, MATTHIAS, *Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch*. S. Hirzel Verlag, Leipzig, 1986³⁷.

- MÜLLER-OTT, DOROTHEA 1965. Slavische Elemente in der neuhebräischen Wortbildung. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 12: 60–66.
- NÁDASDY ÁDÁM 2000. A walesi bárdok tréfás jiddis fordítása. 2000 9 (10): 46–60. [Második közlése: Manherz, Karl Hrsg., *Gedenktagung zu Ehren von Claus Jürgen Hutterer und Karl Mollay am 24. November 2000*. Budapesti Beiträge zur Germanistik. Univ. Budapestinensis de Eötvös nom. Facult. Philosophiae, Budapest. 88–107.]
- NÁDASDY ÁDÁM 2003. A mélységek mélyén: a jiddis. In: Uő, *Ízlések és szabályok. Írások nyelvről, nyelvészetről 1990–2002*. Magvető, Budapest. 112–123.
- NSWB. = RICHTER, GISELA, *Nordstiebenbürgisch-Sächsisches Wörterbuch*. Böhlau Verlag, Köln–Weimar–Wien, 1986–1990.
- NYIRKOS ISTVÁN 1993. *Az inetimologikus magánhangzók a magyarban*. Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke, Debrecen.
- ODMS. = AYTO, JOHN – SIMPSON, JOHN, *Oxford Dictionary of Modern Slang*. Oxford University Press, Oxford – New York, 2001.
- OED.² = *The Oxford English Dictionary*. Ed. SIMPSON, JOHN A. – WEINER, EDMUND S. C. Clarendon Press, Oxford, 1989.
- OIȘTEANU, ANDREI 2005. *A képzeletbeli zsidó a román (és a kelet-közép-európai) kultúrában. Imagológiai tanulmány*. Ford. Hadházy Zsuzsa. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár.
- OMSz. = FENYVESI ISTVÁN, *Orosz–magyar és magyar–oroszlengszótár*. Syca Kiadó, Budapest, 2001.
- OrmSz. = KISS GÉZA, *Ormánysági szótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1952.
- OSzólK. = SZEMERKÉNYI ÁGNES, *Szólások és közmondások*. Osiris Kiadó, Budapest, 2009.
- OTED.³ = ALDERSON, ANTHONY D. – IZ, FAHIR, *The Oxford Turkish–English Dictionary*. OUP, Oxford, 1985³.
- ÖWB.³⁹ = *Österreichisches Wörterbuch*. Öbvht, Wien, 2005³⁹.
- PAP MÁRIA – SZÉPE GYÖRGY szerk. 1975. *Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- PIIRAINEN, ELISABETH 1999. *Den Zossen is mekétts*. Der sondersprachliche Anteil an der Lexik der westmünsterländischen Mundart. = SIEWERT–WEILAND Hrsg. 1999: 21–40.
- PJSz. = KABDEBŐ OSZKÁR, *Pesti jassz-szótár*. Török Ignác, Mezőtur, 1917.
- PLOTKIN, VULF 2001. Über die Rolle von genetischen, arealen und ethnokulturellen Faktoren in Entstehung und Evolution des Jiddischen. EliS_e [e'li:zə] Essener Linguistische Skripte – elektronisch. *Heft 1 (2)* 55–66.
- PRIBLUDE 1987 = פריבלודע, אווראם 1987. צו דער געשיכטע פון יידישע פאמיליע־נעמען. ביבליאָטעק פון "סאַוועטיש" היימלאַנד "6 (78). פאַרלאַג סאוועטסקי פּיאַטעל", מאָסקווע.
[priblude, avrom 1987. tsu der geshikhte fun yidische familie-nemen. bibliotek fun „sovetish heymland”. beylage tsum num. 6 (78). farlag sovetski pisatel, moskve]
- PWB. = CHRISTMANN, ERNST, *Pfälzisches Wörterbuch*. Bearb. von JULIUS KRÄMER. Steiner Verlag, Wiesbaden–Stuttgart, 1965–1997.
- RABIN, CHAIM 1970. Hebrew. = SEBEOK 1970: 304–346.
- RAJ TAMÁS 1999. *100 + 1 jiddis szó. Zsidóságismeret új megközelítésben*. Makkabi Kiadó, Budapest.
- REJZEK, JIŘÍ 2001. *Český etymologický slovník*. Leda, Praha.
- RODE, ZVONKO R. 1976. The Origin of Jewish Family Names. *Names* 24: 165–179.
- ROSTEN, LEO 1983. *The Joys of Yiddish*. Penguin Books, Harmondsworth.
- ROSTEN, LEO 2006². *Jiddisch. Eine kleine Enzyklopädie*. Übersetzung und deutsche Bearbeitung von LUTZ-W. WOLFF. Taschenbuch Verlag, München.
- ROTHSTEIN, ROBERT A. 1994. Makarónske ľudové piesne: jidiš–slovenský príklad v slovanskom a jidiš kontexte. *Ročník* 42: 296–303.

- RSz. = BURGET LAJOS, *Retró szótár. Korfestő szavak a második világháborútól a rendszerváltásig*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2008.
- RWB. = *Rheinisches Wörterbuch* 1–9. Hrsg. MEISEN, KARL. Erika Klopp Verlag, Berlin, 1958–1971.
- SAFS. = FRONEK, JOSEF – MOKRÁŇ, PAVEL, *Slovensko–anglický frazeologický slovník. Veľký výber slovných spojení – Slovak–English Dictionary of Idioms. Comprehensive coverage of word combinations*. Nová práca, Bratislava, 2003.
- SALMEN, WALTER 2000. *A klezmer zene és eredete*. Ford. Aradi László – Mesés Péter – Szaszovszky József – Reviczky Béla. Athenaeum Kiadó – Rózsavölgyi és Társa, Budapest.
- SCHRAM FERENC 1962. Egy 1775-i tolvajnyelvi szójegyzék. *Magyar Nyelv* 58: 107–109.
- SCHREINER MÁRTON 1889. „Izraelita” és „zsidó”. *Magyar-Zsidó Szemle* 9: 513–516.
- SCHWARTZ ELEMÉR 1930–1931. A pozsonyi jiddis hangtana. *Egyetemes Philológiai Közlöny* 54: 247–251, 55: 33–41.
- SE. = SPEARS, RICHARD A., *Slang and Euphemisms. A dictionary of oaths, curses, insults, sexual slang and metaphor, racial slurs, drug talk, homosexual lingo, and related matters*. Jonathan David Publishers, Inc., New York, 1981.
- SEBEOK, THOMAS ALBERT ed. 1970. *Current Trends in Linguistics* 6. Linguistics in South West Asia and North Africa. Mouton, The Hague – Paris.
- SEBEOK, THOMAS ALBERT ed. 1972. *Current Trends in Linguistics* 9. Linguistics in Western Europe. Mouton, The Hague.
- SIEWERT, KLAUS – WEILAND, THORSTEN Hrsg. 1999. *Aspekte und Ergebnisse der Sondersprachenforschung. II. Internationales Symposium. 28. bis 31. Mai 1997 in Brüssel*. Sondersprachenforschung 4. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- SIMAI ÖDÖN 1903. A magyar tolvajnyelv legelső gyűjteménye. *Magyar Nyelvőr* 32: 399–401.
- SIMON, BETTINA 1993². *Jiddische Sprachgeschichte*. Jüdischer Verlag, Frankfurt.
- SLOBIN, MARK 1984. Klezmer Music: An American Ethnic Genre. *Yearbook for Traditional Music* 16: 34–41.
- SMKsz. = DOROGMAN GYÖRGY, *Spanyol–magyar kéziszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
- SOED.³ = *The Shorter Oxford English Dictionary on Historical Principles* 1–2. Ed. ONIONS, CHARLES TALBUT. Clarendon Press, Oxford, 1990³.
- SOMOGYI BÉLA 1990. *A magyar kártyanyelv szókincse*. Nyelvtudományi Értekezések 131. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- SPITZER, LEO 1968². *Essays in historical semantics*. Russel and Russel, New York.
- SPIVAK–BLUMGARTEN 1911. = פיוואק, היים יהואש, ש. בלומגארטען 1911. אידיש ווערטערבוך. פערלאג יהואש, ניו יארק. [spivak, khym – ihoash (sh. blumgarten) 1911. idish verterbukh. farlag ihoash, niu york]
- SPOLSKY, BERNARD 1983. Triglossia and literacy in Jewish Palestine of the first century. *International Journal of the Sociology of Language* 42: 95–109.
- SRDJV. = *Sprichwörter und Redensarten deutsch-jüdischer Vorzeit*. Hrsg. TENDLAU, ABRAHAM. Manutius Verlag, Heidelberg, 1993.
- SSS. = HOCHÉL, BRAŇO, *Slovník slovenského slangu*. HEVI, Bratislava, 1993.
- STEINMETZ, SOL 1986. *Yiddish and English. A Century of Yiddish in America*. The University of Alabama Press, Alabama.
- SW. = UNGER, THEODOR, *Steirisches Wortschatz als Ergänzung zu Schmellers Bayerischem Wörterbuch*. Leuschner und Lubensky's Universitäts-Buchhandlung, Graz, 1903.
- SWB. = FISCHER, HERMANN, *Schwäbisches Wörterbuch* 5. Verlag der H. Laupp'schen Buchhandlung, Tübingen, 1920.
- Syo. = די סאָוועטישע ייִדישע אַרטאָגראַפיע 1932. מעלוכע־פארלאג פאר די נאַציאָנאַלע מינדערהייטן פון אַזער, באַרקאָוו. קיעוו. [di sovetishe yidische ortografie 1932. melukhe-farlag for di natsionale minderheytn fun au"rr, kharkov – kiev]
- SZABOLCSI BENCE 1999. *Zsidó kultúra és zenetörténet*. Osiris Kiadó – MTA Judaisztikai Kutatócsoport, Budapest.

- SzegSz. = BÁLINT SÁNDOR, *Szegedi szótár* 1–2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1957.
- SZITÁS ERZSÉBET és mások szerk. 2003. *Az askenázi kultúra ezer éve*. Fordította Benda Kálmán és mások. Kalligram, Pozsony.
- SzlavSz.² = PENAVIN OLGA, Szlavóniai (kórógyi) szótár. Nap Kiadó, Budapest, 2000².
- TÁBORI KORNÉL – SZÉKELY VLADIMIR 1908. *A tolvajnép titkai (A bűnös Budapest ciklus folytatása)*. A Nap Ujságvállalat Nyomdája, Budapest.
- TANKÓ MÁRIA 2003. *Gyimes-völgyi népi gyógyászat*. Európai Folklor Intézet – L'Harmattan, Budapest.
- TESZ. = *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára* 1–3. Főszerk. BENKŐ LORÁND. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967–1976.
- TI. = SCHÖPF, JOHANN BAPTIST, Tirolisches Idiotikon. Martin Sändig, Wiesbaden, 1968.
- Tolv. = NAGY PÁL, *Tolvaj-nyelv (mely Európa legnagyobb részében nem csak a tolvajok, hanem az orgadák és hozzátartozóik által is használtak)*. A. F. Thiele és mások után németből magyarra fordította Nagy Pál főv. állam-rendőrségi polgári biztos. Nyomatott Czéh Sándor özvegyénél, Győr, 1882.
- TolvSz. = KÁLNAV GYULA – BENKES JÁNOS, *A tolvajnyelv szótára*. Nagykanizsa, 1926.
- TSz. = *A tolvajnyelv szótára. Melléklet az „Államrendőrség” 44-ik rendkívüli számához*. Budapesti Államrendőrség Főkapitányságának Bűnügyi Osztálya, Budapest, 1911.
- TURNIANSKY, CHAVA 2003. A zsidó nyelvek a hagyományos askenázi világban. = SZITÁS 2003: 399–405.
- T. V. [TOLNAI VILMOS] 1917. *Smoncza. Magyar Nyelv* 13: 55.
- ÚGMSZ. = VARGA ZSIGMOND J., *Újszövetségi görög–magyar szótár az Újszövetség irataihoz*. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1992.
- ULASZYN, HENRYK 1951. *Język złodziejski. La langue des voleurs*. Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź.
- ÚMTsz. = *Új magyar tájszótár* 1–5. Főszerk. B. LŐRINCZY ÉVA. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010.
- VADÁSZ EDE 1906. Zsidó szokások, közmondások és szólalmok. *Magyar-Zsidó Szemle* 23: 162–171.
- VADÁSZ EDE 1908. Zsidó szólalmok. *Magyar-Zsidó Szemle* 25: 171–173.
- VČAS. = FRONEK, JOSEF, *Velký česko-anglický slovník*. Leda, Praha, 2000.
- VERSCHIK, ANNA 2000a. *Estonian Yiddish and its Contacts with Coterritorial Languages*. *Dissertationes linguisticae Universitatis Tartuensis* 1. Tartu University Press, Tartu.
- VERSCHIK, ANNA 2000b. Mőnda baltisaksa ja jidiši kontaktidest. = VERSCHIK 2000a: 1–18. [A cikkgyűjtemény megőrizte a kímásolt tanulmányok eredeti oldalszámozását. A 4. cikk.]
- VULETIĆ, NIKOLA 2006. Židovskošpanjolski prije izgonu 1492. godine. *Suvremena lingvistika* 61: 69–79.
- WACHAL, ROBERT S. 2002. Taboo or not taboo: that is the question. *American Speech* 77: 195–206.
- WALLET, BART B. 2006. „End of the Jargon-Scandal”: The Decline and Fall of Yiddish in the Netherlands (1796–1886). *Jewish History* 20: 333–348.
- WBJL. = STERN, HEIDI, *Wörterbuch zum jiddischen Lehnwortschatz in den deutschen Dialekten*. Lexicographia. Series Maior 102. Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 2000.
- WBÖ. = *Wörterbuch der bairischen Mundarten in Österreich* 1–5. Hrsg. Institut für Österreichische Dialekt- und Namenlexika. Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1970–2009.
- WBWM. = HORNUNG, MARIA, *Wörterbuch der Wiener Mundart*. Pädagogischer Verlag, Wien, 1998.
- WEHLE, PETER 1981³. *Die Wiener Gaunersprache. Eine stark aufgelockerte Dissertation*. Wiener Themen. Jugend und Volk, Wien–München.
- WEILAND, THORSTEN 1999. *Fuckern, jaunen, schmalmachen*. Zu Vorkommen und Funktion von Musikwörtern in Rotwelsch-Dialekten. = SIEWERT–WEILAND 1999: 92–110.
- WEINREICH, MAX 1959. History of the Yiddish Language: The Problems and Their Implications. *Proceedings of the American Philological Society* 103: 563–570.
- WEINREICH, MAX 1968. *Yidishkayt and Yiddish: On the Impact of Religion on Language in Ashkenazic Jewry*. = FISHMAN 1968: 382–413.
- WEINREICH, MAX 1975. A jiddis kialakulása és változása az askenázi zsidóság körében. Ford. Bollobás Enikő. = PAP–SZÉPE 1975: 209–251.

- WEINREICH, MAX 2008. *History of the Yiddish Language* 1–2. Yale University Press, New Haven – London.
- WEX, MICHAEL 2006. *Born to Kvetch. Yiddish Language and Culture in All of Its Moods*. Harper Perennial, New York – London – Toronto – Sydney.
- WEXLER, PAUL 2006a. A German-Slavic Bilingual Unknowingly Knows Yiddish and Modern Hebrew Quite Well: Why and What? = WEXLER 2006c: 740–779.
- WEXLER, PAUL 2006b. Hebräische und aramäische Elemente in den slavischen Sprachen: Wege, Chronologien und Diffusionsgebiete. *Zeitschrift für slavische Philologie* 43: 229–279. = WEXLER 2006c: 217–263.
- WEXLER, PAUL 2006c. *Jewish and Non-Jewish Creators of “Jewish” Languages with special attention to Judaized Arabic, Chinese, German, Greek, Persian, Portuguese, Slavic (Modern Hebrew/Yiddish), Spanish, and Karaite, and Semitic Hebrew/Ladino*. Otto Harrassowitz GmbH & CO KG, Wiesbaden.
- WEXLER, PAUL 2006d. Slavic influence in the grammatical functions of three Yiddish verbal prefixes. = WEXLER 2006c: 603–613.
- WEXLER, PAUL 2006e. The Term ‘Sabbath Food’: A Challenge for Jewish Interlinguistics (Yiddish *čolnt, šalet* = Moroccan Yahudic *sxīna* versus Judezmo *adefina, adafina* = Algerian, Tunisian Yahudic *dfina* = Iraqi Yahudic *t(ə)btū* = (?) Yemenite Yahudic *kubānāh, gillāh*). = Wexler 2006c: 98–105.
- WIENER, LEO 1894. The Judaeo-German Element in the German Language. *The American Journal of Philology* 15: 329–347.
- WIENER, LEO 1898. Das jüdische Element im Polnischen. *Archiv für slavische Philologie* 23: 620–624.
- WJS. = BERANEK, FRANZ J., *Westjiddischer Sprachatlas*. N. G. Elwert Verlag, Marburg, 1965.
- WORRELL, WILLIAM HOYT 1948. Notes on the Arabic Names of Certain Musical Instruments. *Journal of the American Oriental Society* 68: 66–68.
- WR.² = WOLF, SIEGMUND A., *Deutsche Gaunersprache. Wörterbuch des Rotwelschen*. Helmut Buske Verlag, Hamburg, 1993².
- YEHD.² = HARKAVY, ALEXANDER, *Yiddish–English–Hebrew Dictionary*. YIVO Institute for Jewish Research, Schocken Books, New York, 1988².
- YOFFIE, LEAH RACHEL 1920. Yiddish Proverbs, Sayings, etc., in St. Louis, Mo. *The Journal of American Folklore* 33 (128) 134–165.
- YPP. = SITARZ, MAGDALENA, *Yiddish and Polish Proverbs. Contrastive Analysis Against Cultural Background*. Rozprawy wydziału filologicznego 73. Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków, 2000.
- ZsBudapest = *A zsidó Budapest* 1–2. Szerk. KOMORÓCZY GÉZA. Városháza – MTA Judaisztikai Kutatócsoport, Budapest, 1995.
- ZsHL. = JÓLESZ KÁROLY, *Zsidó hitéleti lexikon*. Korona GT, Budapest, 1987.
- Zsivány Szavak = http://mnytud.arts.klte.hu/szleng/regi/zsivanyny_1776.pdf (2011. 12. 17.)
- ZsKözm. = NAGY IMRE, *Zsidó közmondások. Jiddis és magyar nyelven*. Az Ojság kiadása, Budapest, 1935.
- ZsL. = UJVÁRI PÉTER, *Zsidó lexikon*. A Zsidó Lexikon kiadása, Budapest, 1929.
- БЕРЕГОВСКИЙ, МОЙСЕЙ ЯКОВЛЕВИЧ 1987. *Еврейская народная инструментальная музыка*. Советский композитор, Москва.
- БСРЖ. = МОКИЕНКО, ВАЛЕРИЙ МИХАЙЛОВИЧ – НИКИТИНА, ТАТЬЯНА ГЕННАДЬЕВНА, *Большой словарь русского жаргона*. Норинт, Санкт-Петербург, 2000.
- Дьячок, МИХАИЛ ТИМОФЕЕВИЧ 2011. *Пацан*: слово и понятие. Политическая лингвистика. <http://www.philology.ru/linguistics2/dyachok-07.htm> (2011. 12. 17.)
- ЕРС. = РОХКИНД, СОФЬЯ Р. – ШКЛЯР, Г. З., *Еврейско-русский словарь*. Издательство Академии наук БССР, Минск, 1940.

- ЖИРМУНСКИЙ, ВИКТОР МАКСИМОВИЧ 1938. *Национальный язык и социальные диалекты. Художественная литература, Ленинград.*
- МАЙЗЕЛЬ, СОЛОМОН СЕРГЕЕВИЧ 1983. *Пути развития корневого фонда семитских языков.* Наука, Москва.
- МСРЯ. = СРЕЗНЕВСКИЙ, ИЗМАИЛ ИВАНОВИЧ, *Материалы для словаря русского языка.* Т. 1–3. Императорская академия наук, Санкт-Петербург, 1893–1912.
- ПРИБЛУДА, АВРОМ СОЛОМОНОВИЧ 1978. Еврейская антропонимика и её особенности. *Onomastica* 23: 257–271.
- РЕС. = *Русско-еврейский словарь.* Общ. ред. ШАПИРО, МОЙСЕЙ АЛЬТЕРОВИЧ. Русский язык, Москва, 1984.
- ТСНЛ. = КВЕСЕЛЕВИЧ, ДМИТРИЙ ИВАНОВИЧ, *Толковый словарь ненормативной лексики русского языка.* Астрель – АСТ, Москва, 2003.
- ЭСРЯ.² = ФАСМЕР, МАКС, *Этимологический словарь русского языка* 1–4. Прогресс, Москва, 1986–1987².

BALÁZSI JÓZSEF ATTILA

Jugra Állami Egyetem, Hanti-Manszijszk

Számunk szerzői

DR. BALÁZS GÉZA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Mai Magyar Nyelvi Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, balazs.geza@gmail.com – BALÁZSI JÓZSEF ATTILA, Jugra Állami Egyetem, Hanti-Manszijszk, bajoat@gmail.com – DR. FARKAS TAMÁS, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, farkas.tamas@btk.elte.hu – DR. FORGÁCS TAMÁS, Szegedi Tudományegyetem, Magyar Nyelvészeti Tanszék, 6722 Szeged, Egyetem u. 2., forgacs@hung.u-szeged.hu – DR. HORVÁTH LÁSZLÓ, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., horvath.laszlo@nytud.mta.hu – DR. A. JÁSZÓ ANNA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Mai Magyar Nyelvi Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, adamiktamasne@t-online.hu – DR. KEMÉNY GÁBOR, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., kemeny.gabor2@yahoo.com – DR. KISS JENŐ, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, kiss.jeno@btk.elte.hu – DR. MÁLNÁSI FERENC, Brassai Sámuel Elméleti Líceum, 400124. Cluj-Kolozsvár. Bd. 21. Dec. nr. 9., malnasi40@freemail.hu – DR. PÁTROVICS PÉTER, Szláv és Balti Filológiai Intézet, Lengyel Filológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/D, patrovics.peter@btk.elte.hu – DR. SINKOVICS BALÁZS, Szegedi Tudományegyetem, Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet, Magyar Nyelvészeti Tanszék, 6722 Szeged, Egyetem u. 2., sinkov@hung.u-szeged.hu – DR. SZATHMÁRI ISTVÁN, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Mai Magyar Nyelvi Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, iszathmari@t-online.hu – DR. SZENTGYÖRGYI RUDOLF, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, szentgyorgyi.rudolf@btk.elte.hu – VARGA MÓNIKA, ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola, MTA Nyelvtudományi Intézet, 1068 Budapest, Benczúr u. 33., queenimoni@gmail.com – DR. C. VLADÁR ZSUZSA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/D, vladar.zsuzsa@btk.elte.hu.